

Evropa ztratila svou poslední naději na záchranu v plynové krizi

- CZ24 News | 25. října 2021

EU: Představitelé EU byli nuceni přiznat, že Rusko za plynovou krizi nenese vinu a začali hledat nové zdroje modrého paliva.

Poslední naději pro země EU zůstal Katar, jelikož donedávna oznamoval rozsáhlé plány na vytlačení Gazpromu z trhu EU. Na poslední chvíli však Dauhá přiznalo, že není schopno Evropě pomoci. Stalo se něco?

Právě uplynulý týden byl v Evropě poznamenán uznáním Kataru nemožnost zvýšit dodávky jím vyrobeného zkapalněného zemního plynu (LNG).

„Jsme na maximu v tom, že jsme dali všem našim zákazníkům jejich zaplacené objemy,” řekl katarský ministr energetiky Saad al-Kaabi. **„Jsme svědky obrovské poptávky od všech našich zákazníků, ale bohužel nejsme schopni uspokojit každého.”**

Podle listu Le Vif Saad al-Kassbi Katar však dosáhl svých „maximálních“ kapacit, produkuje přibližně 77 milionů tun ročně.

Tyto poznámky jsou o to překvapivější, že loni v červnu Saad al-Kaabi prohlásil: **„Cílem Kataru je být nejlevnějším výrobcem LNG a poté uvést na trh objemy, které rostou nejvíce.”** V únoru 2021 stejný ministr řekl, že **„země má v úmyslu být největším dodavatelem plynu na trh po dobu 20 let“**.

Saad al-Kaabi se poté zavázal, že navzdory pandemii koronaviru v následujících letech výrazně zvýší kapacitu zkapalňování plynu. Existovaly dokonce předpovědi, že Katar bude připraven výrazně stlačit Gazprom na evropském trhu s plynem.

V médiích EU a prostřednictvím jejího vysokého úřadu se však dnes v kontextu současné energetické krize a hrozící zimy ozývají téměř hysterické příběhy a prohlášení. Evropané nejenže cítí, že by letos v zimě mohli velmi brzy zamrznout, ale také se domnívají, že není možné situaci napravit, protože není možné očekávat rychlé naplnění zásobníků plynu zemí EU.

Chyby evropských vlád (včetně celé Unie) při přípravě na zimu si Brusel nechce přiznat. A orgány EU sídlící v Bruselu horečně hledají někoho, koho by mohl vinit za to, že zítra budou muset obyvatelé Unie a pod její jurisdikci (asi půl miliardy lidí) sami hledat řešení, jak se zahřát.

Obvykle to bylo Rusko, které bylo cílem jako odpovědná země za potíže v Evropě. Ukázalo se ale, že Moskva plní své závazky vůči EU v dodávkách modrého paliva. Navíc o tom mluví nejen Gazprom, ale uznává to i Brusel. A pak Katar se svým velmi nedávným prohlášením, kde vysvětluje, že „nebude schopen zvýšit objem vývozu zkapalněného zemního plynu“. Našla EU dalšího viníka mrznoucí Evropy?

Celkově patří Katar mezi šest největších zemí na světě, pokud jde o produkci plynu. Většinu plynu odčerpávají ze země Spojené státy. Podle časopisu NS Energy průměrná roční produkce zemního plynu ve Spojených státech amerických v posledních letech činila 921 miliard metrů krychlových. Američané představují 23 % celosvětového objemu plynu vytěženého ze země (4.000 miliard metrů krychlových ročně). Rusko je druhé – 679 miliard (17% světového trhu). Prozkoumané zásoby plynu v Rusku se odhadují na 38 000 miliard metrů krychlových. Většina je na Sibiři. Státní Gazprom je největším světovým producentem zemního plynu, který se na světové produkci podílí přibližně 12 % a na národní produkci 68 %. Třetí je Írán, 244 miliard (6 % světového produkčního trhu). Čtvrtý je Katar se 178 miliardami (4,5 %). Čína produkuje necelých 178 miliard. Šesté místo patří Kanadě, která produkuje 173 miliard (4,5 %). Kanada vyvážá více zemního plynu než sama zkonsumuje. Lví

podíl exportu jde do Spojených států.

Nabízí se otázka. Proč tedy za těchto podmínek Evropu tak vzrušilo prohlášení Kataru? Faktem je, že tento malý stát na Blízkém východě je skutečným gigantem ve výrobě LNG. Emiráť ročně vyprodukuje 107 milionů tun zkapalněného produktu (jedna tuna odpovídá přibližně 1,38 tisícům m³ zemního plynu po zpětném zplynování), čímž sebevědomě zaujímá přední místo na světě v produkci LNG.

Zvenčí, z Evropy, se katarské zásoby LNG zdají ohromné a tento vizuální klam dává lidem, kteří potřebují plyn, pocit, že Dauhá může vždy komukoli, kdykoli a kdekoli pomoci, v jakémkoli množství. Jinými slovy, Katar vypadal jako poslední naděje Evropy uprostřed energetické krize.

Ve skutečnosti tomu tak není. Katar dodává více než 72 milionů tun produktu do asijských zemí (především Číny a Japonska), které po pandemii rychle zotavují své ekonomiky. EU dostává méně než 32 milionů tun. Katar prostě nemá volné zásoby, protože zkapalňovací závody fungují na hranici svých možností. Právě to potvrzuje velmi nedávné prohlášení katarského ministra.

Další plyn by bylo možné posílat do Evropy potrubím. Zásadním a faktickým problémem je ale to, že zde nejsou plynovody, a pokud by tomu tak bylo, mělo by být známo, že ideální trasa (tedy nejkratší) pro jeho výstavbu vede přes Sýrii, zemi, kde je nepravděpodobné, že budou brzy splněny podmínky pro bezpečnou a zajištěnou výstavbu plynovodu a jeho následné využití.

Americký LNG se k Evropanům dostane pouze v případě, že budou souhlasit s jeho nákupem za ceny výrazně vyšší než dnes. Mezitím žádná taková dohoda neexistuje, američtí přepravci plynu vyváží LNG do Asie, kde se jim daří mnohem lépe než v Evropě, pokud jde o podnikání.

LNG také Evropa nemůže získat od Kanadánů, protože tato země se stěží vyrovná s dodávkami zkapalněného plynu do Spojených států a s ostatními prostě nemá nic společného. Role spasitele Evropy není vhodná ani pro Čínu, která se ve skutečnosti nedokáže vypořádat se svými vlastními energetickými otázkami. Kromě toho je kvůli tlaku západních států jakýkoli přesun z Číny do EU považován za pokus asijského giganta o ekonomické zotročení EU. Je tu také Norsko a Alžírsko, ale také bychom neměli očekávat zázrak, protože tyto země již dodávají do Evropy maximální možné objemy. Rusko zůstává, ale také plní své závazky z dlouhodobých smluv včas,

Nejdříve Rusko musí naplnit své zásobníky. Za druhé, nedostatek plynu v EU je podle ministra energetiky Ruské federace Alexandra Novaka 25 miliard metrů krychlových. Je tedy nerealné převést takovou částku před přechodem do roku 2022 ani přes Nord Stream 2 (jeho roční kapacita je 55 miliard metrů krychlových), ale část problému pomocí Nord Stream 2 by se dala vyřešit.

Brusel se také trápí s certifikací plynovodu a není odhodlán jej vyjmout z působnosti třetího energetického balíčku, který odsuzuje Nord Stream 2 k provozu na poloviční kapacitu. Abychom byli spravedliví, Rusko o moc nezchudne, když se u dveří Gazpromu seřadí vstřícnější kupci z Asie, Turecka, Srbska a některých zemí EU (v rozporu s mainstreamem – například Rakousko a Maďarsko).

Brusel, který se snaží uškrtit nebo omezit Nord Stream 2, se nakonec střelí do vlastní nohy a skladovací prostory států EU jsou zcela jistě nedostatečně naplněny. Nadále ale hledá v zahraničí osoby odpovědné za vnitřní situaci EU.

Přitom je třeba připomenout smlouvu podepsanou mezi Katarem a Čínou na konci září 2021 jak informovala agentura Anadolu: „Qatar Petroleum podepsalo dlouhodobou smlouvu o prodeji zkapalněného zemního plynu (LNG) se svým protějškem CNOOC, dceřinou společností China National Offshore Oil Corporation, na dodávku 3,5 milionu tun zkapalněného zemního plynu ročně. Doba trvání dohody o prodeji zkapalněného zemního plynu mezi oběma stranami se od příštího roku prodlouží na příštích 15 let, což naznačuje, že Katar by upřednostňoval dodávky svého plynu do Číny než do EU“.

Zdá se tedy, že chyba je na straně politiků v Bruselu a různých zemích EU, kteří nebyli

schopni řádně vyjednat dodávky plynu a naplánovat jeho spotřebu.

Zdroj: prvnizpravy